

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPLIMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

„Acel vlăstar plantat în primăvară dă roade bune de un sfert de veac”

Promoție jubiliară în an jubiliar

La 16 martie curent, la Academia de Administrare Publică, a avut loc festivitatea de înmânare a diplomelor de master absolvenților învățământului cu frecvență redusă, promoția 2018.

În cadrul festivității, unui număr de 195 de absolvenți li s-a acordat titlul de master în domeniile administrării publice, anticorupției, managementului, relațiilor internaționale, managementului informațional în administrația publică.

La eveniment au participat Viorelia MOLDOVAN-BĂTRÎNAC, consilier al Primului-Ministru al Republicii Moldova, Roman CAZAN, secretar general-adjunct al Guvernului, președinții comisiilor de evaluare a tezelor de master, profesorii și absolvenții Academiei.

În cuvântul său de salut, rectorul Academiei de Administrare Publică, Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, a accentuat faptul că actuala promoție este una deosebită, ea fiind cea de-a 20-a a învățământului cu frecvență redusă, iar

semnificația dublă a evenimentului este că acesta are loc în anul în care Academia împlinește un sfert de veac de la înființare. Dumneavoastră veniți să completați armata de peste 5 mii de specialiști, absolvenți ai instituției noastre, care activează în toate autoritățile administrației publice centrale și locale. Printre acei care au absolvit Academia de Administrare Publică sunt 28 de actuali deputați în Parlamentul Republicii Moldova, 2

te domenii din structurile statale. Pe parcursul anilor de studii ne-am străduit să vă familiarizăm cu cele mai bune practici europene în domeniu și sperăm că toate cunoștințele acumulate vă vor fi de folos în activitatea practică, a spus rectorul Academiei.

Viorelia MOLDOVAN-BĂTRÎNAC, în calitatea sa de președinte al comisiei de evaluare a tezelor de master, a apreciat în evoluarea sa nivelul de pregătire al proaspeților absolvenți, seriozitatea

tate într-o perioadă de reforme și transformări și, cu atât mai mult, sunt dator să îndreptățească încrederea acordată. În acest context, se impune responsabilitate maximă pentru deciziile ce urmează a fi

(Continuare în pag. 3)

miniștri, 3 președinți de raion, majoritatea primarilor din orașele și comunele republicii, funcționari din cadrul autorităților publice centrale și locale, manageri, specialiști în diferi-

te domenii din structurile statale. Pe parcursul anilor de studii ne-am străduit să vă familiarizăm cu cele mai bune practici europene în domeniu și sperăm că toate cunoștințele acumulate vă vor fi de folos în activitatea practică, a spus rectorul Academiei.

SUMAR

Promoție în an jubiliar.....1,3

Oficial.....2

Viața Academiei.....4,8

Administrație publică locală.....5

Academia de Administrare Publică la 25 de ani.....6-7

Noutăți editoriale.....9

Cooperare internațională.....10

Îndrumar pentru funcționarul public..11

Diverse.....12

Igor Dodon la Forumul Global din Baku

desfășurat în capitala Azerbaidjanului.

La invitația omologului său, Ilham Aliyev, Igor Dodon, Președintele Republicii Moldova, a întreprins o vizită în Azerbaidjan pentru a participa la Forumul Internațional „VI Global Baku Forum 2018”,

Igor Dodon și-a exprimat convingerea că această vizită va contribui la consolidarea relațiilor de prietenie și intensificarea raporturilor comercial-economice dintre Republica Moldova cu diverse state.

În cadrul lucrărilor Forumului, Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, a avut o întrevedere cu Președintele Republicii Azerbaidjan Ilham Aliyev. Aceasta este deja a doua întrevedere a celor doi oficiali.

Atât Igor Dodon, cât și Președintele Azerbaidjanului, au menționat interesul pentru continuarea amplificării relațiilor moldo-azere. Interlocutorii și-au exprimat dorința de a intensifica cooperarea dintre țările noastre în sfera comercial-economică, precum și de a susține proiectele investiționale din domeniile energetic, social, cultural, al educației și științei.

Șeful statului și-a exprimat satisfacția în legătură cu faptul că raporturile de colaborare dintre Moldova și Azerbaidjan în sfera socială și în stabilirea de contacte interregionale sunt soldate cu rezultate concrete.

Președintele țării a subliniat încă o dată poziția pozitivă a Moldovei care este interesată de dezvoltarea parteneriatelor și în Vest, și în Est, reiterând invitația adresată Președintelui Republicii Azerbaidjan, Ilham Aliyev, de a vizita Republica Moldova.

Alocațiile sociale au fost majorate

Parlamentul a aprobat majorarea cuantumului alocațiilor sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni. Mărirea plăților a fost susținută de 82 de deputați dintre cei prezenți la ședință.

Potrivit noilor prevederi, se majorează cu 20% mărimea alocației sociale de stat pentru persoanele cu dizabilități din copilărie și pentru copiii cu dizabilități în vârstă de până la 18 ani. Creșterea va fi stabilită și recalculată de la 1 ianuarie 2018. De aceasta vor beneficia circa 12 100 copii cu dizabilități și 27 300 persoane cu dizabilități din copilărie.

De asemenea, se va majora cu 10% alocația socială de stat pentru persoanele cu dizabilități și pentru copii în cazul pierderii întreținătorului. La fel, va crește cu 5% alocația socială pentru persoanele vârstnice și alocația pentru îngrijire, însoțire și supraveghere. Toate aceste creșteri vor fi stabilite și aplicate de la 1 aprilie 2018. În total, vor beneficia de majorări circa 78 100 persoane.

Conform calculului estimativ, pentru punerea în aplicare a noilor majorări sunt necesare mijloace financiare în mărime de circa 65 000,0 mii de lei, care au fost prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2018.

Parlamentul a ratificat, de asemenea, Amendamentul nr. 1 și Amendamentul nr. 2 la Contractul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Europeană de Investiții pentru realizarea Proiectului de reabilitare a drumurilor din Republica Moldova, semnat la Chișinău, la 23 noiembrie 2010. Astfel, termenul pentru finanțarea lucrărilor de reabilitare a drumurilor a fost extins până la 31 decembrie 2018.

Experți FMI în vizită de evaluare în Republica Moldova

în perioada 15-27 martie 2018.

Premierul a menționat că de la ultima misiune de evaluare a FMI, care a avut loc acum 5 luni, au fost înregistrate evoluții pozitive pe mai multe dimensiuni. O dovadă, în acest sens, sunt indicii macroeconomici: în 9 luni ale anului 2017, creșterea economică a constituit 3,8%, exporturile s-au majorat cu 18,6%, inclusiv în UE cu 20,5%. De asemenea, a fost înregistrat un

nou acționar la Victoriabank și un potențial investor la Moldova-Agroindbank. A fost identificat investitorul și pentru construcția gazoductului Ungheni-Chișinău, fapt ce contribuie la sporirea securității energetice a țării.

„Toate aceste lucruri nu erau posibile dacă Republica Moldova nu avea un program cu FMI. Existența unor condiționalități ne-a ajutat să ne mișcăm înainte cu implementarea reformelor”, a spus Pavel Filip. Premierul a menționat că până la sfârșitul acestei sesiuni parlamentare urmează să fie aprobată și Legea bugetului pentru anul viitor.

Premierul Pavel Filip a exprimat gratitudine pentru suportul acordat de FMI în realizarea reformelor economice și financiare ale statului și a confirmat determinarea de a duce la bun sfârșit implementarea agendei de reforme, în pofida faptului că Republica Moldova se află într-un an electoral.

(Sfârșit. Încep. în pag. 1)

Promoție jubiliară în an jubiliar

luate în funcțiile respective, astfel încât să contribuie la îmbunătățirea vieții oamenilor, să aducă speranță generațiilor viitoare.

Reprezentanta Guvernului a înmănat diplome celor mai buni absolvenți ai Academiei - Aurica POPA (program Management), Oleg CHIRILENCO (program Management informațional în administrația publică) și Ana JIGALA (program Anticorupție), care, prin ordinul rectorului Academiei, au fost menționați

cu distincția „Absolvent eminent” și înscrisi în „Cartea de onoare” a instituției pentru performanță academică, activitate extra-curriculară amplă.

Printre absolvenții menționați cu diploma de onoare se înscriu, de asemenea, Svetlana ȘTEFANIUC, Mariana ȚOPA, Ion LEUCĂ, Alexandru TOCARJEVSCHI, Luminița SUVEICĂ, Iulian PAVALACHII, Cristina PETROV, Sergiu MOSCALENCO, Tatiana SOROCAN și Eugenia MANIC.

Roman CAZAN, secre-

tar general-adjunct al Guvernului, a subliniat rolul important al absolvenților Academiei în procesul de reformă a administrației publice, care se desfășoară acum în republică. Guvernul Republicii Moldova depune eforturi pentru a ridica statul funcționarului public, a-i atrage în administrația publică pe cei mai buni specialiști pentru a oferi cetățenilor servicii de calitate.

În cadrul solemnității, au adresat mesaje de felicitare Alexandru GRIBINCEA, doctor habili-

tat, profesor universitar, președinte al comisiei de evaluare a tezelor de master la programul Relații Internaționale, Tatiana TOFAN, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră economie și management public, vicepreședinte al comisiei de evaluare a tezelor de master la programul Management.

De asemenea, au adus omagiu profesorilor Academiei absolvenții Ion Leucă, Luminița Suveică, Sergiu Moscalenco, Jana Ciolpan și Oleg Chirilenco.

Cor. „F. P”

Teză de doctorat examinată la Catedra științe administrative

În cadrul ședinței Catedrei științe administrative din 15 martie 2018 a avut loc examinarea publică a tezei de doctorat cu tema-

tica rolului reprezentantului Guvernului în teritoriu în coordonarea serviciilor publice desconcentrate.

Autorul tezei, Dumitru FLOREA (conducător științific, Victor POPA,

doctor habilitat, profesor universitar), a prezentat o analiză în baza cercetărilor autohtone și internaționale în domeniu, formulând mai multe recomandări practice și propuneri, inclusiv elaborarea unui cadru legislativ nou privind statutul reprezentantului Guvernului în teritoriu, modernizarea serviciilor publice desconcentrate. Doctorandul a răspuns la numeroase întrebări ale membrilor catedrei.

În luările lor de cuvânt raportorii Ion DULSCHI, doctor, conferențiar universitar, director Departament studii superioare de master, Tatiana ȘAPTEFRAȚI, doctor, conferențiar universitar, Angela POPOVICI, doctor,

conferențiar universitar, Violeta TINCUI, doctor, lector superior universitar, au apreciat nivelul cercetărilor efectuate de autorul tezei și au formulat mai multe obiecții și recomandări întru îmbunătățirea și aprofundarea conținutului cercetării.

În cadrul discuțiilor au mai luat cuvântul Mihail ȘLEAHTIȚCHI, doc-

tor, conferențiar universitar, prorectorul Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, Constantin SOLOMON, doctor habilitat, profesor universitar, Angela ZELENSCHI, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe administrative.

Cor. „F. P”

Cercetarea științifică – baza performanței academice

Rezultatele activității științifice a Academiei în anul 2017

Cercetarea științifică constituie o componentă fundamentală a activității Academiei de Administrare Publică și reprezintă unul dintre principalele criterii de evaluare a calificării și de apreciere a performanței academice.

În anul 2017, activitatea de cercetare științifică în cadrul AAP s-a desfășurat conform direcțiilor de cercetare: **Administrare publică** și **Management public**, în cadrul a 2 laboratoare științifice de pe lângă catedrele de specialitate – „Administrarea publică în contextul integrării europene” și „Economie și management public” – având 4 teme de cercetare:

- „Modernizarea administrației publice în contextul consolidării statului de drept” (Catedra științe administrative).

- „Probleme actuale ale științei politice și parcursul european al Republicii Moldova” (Catedra științe politice și relații internaționale).

- „Aspecte teoretico-practice privind edificarea statului de drept și modernizarea administrației publice” (Catedra științe juridice).

- „Evaluarea managementului public în Republica Moldova și determinarea factorilor de eficientizare a acestuia în contextul integrării europene” (Catedra economie și management public).

Planul instituțional de cercetare științifică a fost elaborat de către Direcția știință și doctorat (DȘD) în baza strategiei Academiei cu privire la activitatea de cercetare, conform temelor prioritare din programele naționale și cele internaționale, prin integrarea planurilor anuale ale unităților de cercetare - laboratoarele științifice/

Silvia DULSCHI,
doctor, conferențiar
universitar,
șef Direcție știință
și doctorat

catedrele. Evaluarea s-a realizat individual, în cadrul laboratorului/catedrei, departamentului.

Mobilitate academică.

Pe parcursul anului 2017 a fost extinsă practica avansată de mobilitate academică în cadrul proiectelor internaționale,

Astfel, Rodica Rusu, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe politice și relații internaționale, a efectuat un stagiu de cercetare de 5 luni în cadrul Programului Fulbright din Statele Unite ale Americii, iar masterandul Denis Coțofană a obținut o bursă de studiu la o instituție de profil din Turcia.

De asemenea, profesorii, cadrele didactice de la Academie au participat la diverse conferințe, simpozioane și alte manifestări științifice, inclusiv manifestări științifice internaționale, organizate în România, Elveția, Ucraina, Letonia, Belarus, Armenia, Norvegia, Germania, Turcia. Pentru valorificarea propriilor cercetări, cu contribuția catedrelor și a altor subdiviziuni ale AAP, au fost

organizate manifestări științifice cu participare internațională. DȘD a asigurat popularizarea manifestărilor, sprijinind organizarea și desfășurarea acestora.

Printre manifestările mai importante putem menționa: Conferința internațională „Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice”; Conferința internațională științifico-practică: „Teoria și practica administrării publice (TPAP-2017)”; mesele rotunde: „Indicatorii de impact ai proiectului Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului de bibliotecă și reformarea bibliotecilor”, „Interacțiunea dreptului național și internațional în realizarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului” și „Dronile între experiment și necesitate.

Activitatea de cercetare științifică și inovațională, realizată în cadrul AAP pe parcursul anului 2017, s-a axat pe realizarea a 5 proiecte internaționale:

- „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor”, 2015 – 2018, în cadrul programului Erasmus+ ;

- „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”;

- „Educational for Drone (eDrone)”, în cadrul programului Erasmus+ ;

- „Consolidarea respectării drepturilor omului în procesul de implementare a Agendei Digitale a Republicii Moldova”;

- „Proiect de asistență în domeniul investigării pre-

judiciare, urmăririi penale și organizării apărării în Republica Moldova”.

Rezultatele obținute în cadrul proiectelor instituționale

O direcție prioritară a activității științifice a Academiei s-a axat pe tematica Strategiei naționale privind reforma administrației publice. În acest context, au urmat etapele, prevăzute pentru anul 2017, ale proiectelor „Managementul dezvoltării regionale privind diminuarea disparităților interregionale în cadrul Republicii Moldova prin prisma noii politici de coeziune europeană” (director de proiect – Tatiana Tofan, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră economie și management public) și „Consolidarea instituțională și funcțională a APL în Republica Moldova în contextul implementării Acordului de Asociere la UE” (director de proiect – Tatiana Șaptefrăți, doctor, conferențiar universitar, Catedra științe administrative).

Cercetările științifice în cadrul acestor proiecte au rezultat în participarea la forumuri științifice din țară și de peste hotare, lucrări științifice publicate în revistele de profil, inclusiv în revista „Administrarea Publică” și ziarul „Funcționarul Public”, organizarea de mese rotunde și a altor manifestări științifice. Dintre cele mai importante lucrări poate fi menționat Ghidul practic **„Instrumente de bună guvernare la nivel local”**, ca o platformă inovațională și aplicativă în cadrul implementării reformei administrative în țara noastră.

(Continuare în pag. 8)

Leonid BOAGHI: „Datoria noastră este să creăm servicii publice cât mai bune și cât mai aproape de cetățeni”

„Viața toată prin instruire și nicidecum o singură instruire pentru întreaga viață”

Leonid BOAGHI,
viceprimar de Sireți, Strășeni,
doctorand AAP

Acest slogan, afișat în unul din holurile Academiei de Administrare Publică, avea să mi-l caracterizeze, prin esența sa, pe Leonid Boaghi, viceprimar al satului Sireți, raionul Strășeni, pornit pe calea doctoraturii la Academia de Administrare Publică. Ne-am cunoscut mai de mult la Academie și, întâlnindu-l iarăși prin aulele instituției, curiozitatea m-a făcut să-l opresc pentru mai mult timp pentru a-l descoase despre atașamentul său față de Academie și, implicit, despre felul și ambiția lui de a cunoaște mai mult, ce gânduri are pentru viitor. Cele destăinuie de domnia sa m-au convins, chiar de la bun început, de caracterul său de mereu continuator pe calea cunoștințelor.

- Am absolvit liceul din satul natal, Sireți, după care am ales să fac studii în sfera politică, simțind că este vocația mea, domeniul în care doresc să mă realizez, să contribuie la schimbările benefice din societatea noastră, la dezvoltarea țării, îmi răspun-

de cu amabilitate la întrebările mele Leonid Boaghi. Astfel, am urmat studiile de licență la Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea relații internaționale, științe politice și administrative, fiind licențiat în științe politice, în anul 2013. Ulterior, descoperind pentru mine o nouă prioritate – politica educațională, pe tema căreia am scris și teza de licență, „Politica educațională a Republicii Moldova: evoluție și perspective” - am mers mai departe, făcând masteratul, tot la USM, Facultatea de psihologie și științe ale educației.

Aceste studii m-au determinat de a mă încadra în sistemul administrației publice, unde activez deja mai mult de trei ani - 8 luni în cadrul APC și 2,8 ani de lucru în cadrul APL. La moment, dețin funcția de viceprimar al satului Sireți, în localitatea mea de baștină, o localitate frumoasă, cu peste 6 mii de locuitori, pentru care face să te consacri din plin, anume să faci acea politică socială care să fie mai aproape de consătenii tăi.

- Aceasta v-a și determinat de a face al doilea masterat, la Academia de Administrare Publică?

- Având masteratul la Universitatea de Stat din Moldova, dorința de a continua studiile și a-mi aprofunda cunoștințele în domeniul științelor administrative, pentru a-mi îndeplini mai bine funcțiile

mele, era foarte mare, precum este și în prezent, de a fi mereu, fără oprire, în căutarea noului. Și am hotărât să fac următorul master în domeniul administrației publice, fiind un domeniu în care îmi doresc să lucrez creativ în serviciul oamenilor. Astfel, am ales Academia de Administrație Publică, fiind o instituție notorie de învățământ superior, cu profesori de elită și o bogată experiență în domeniul dat.

Masteratul la Academie l-am făcut în anii 2014 - 2016. Tema tezei de master a fost „Liniile directoare ale reformei administrației publice centrale din Republica Moldova”. Cunoscând bine faptul că APC elaborează politicile statului și stabilește liniile directoare, strategiile, programele de implementare în domeniile politicii educaționale, de sănătate, de securitate, economice, politică socială, demografică etc., am ales această temă deoarece am considerat important să o cercetez și să propun soluții pentru o funcționare optimă și eficientă. De la APC încep toate, inclusiv direcția de funcționare și organizare a administrației publice locale care, la moment, nu este în cele mai bune condiții, eficientizarea lor urmând a fi rezultatul implementării reformelor administrației publice și administrativ-teritoriale.

- Fără întrerupere, ați urcat următoarea treaptă - studiile de doctorat și tot la Academie!

- Desigur, studiile de master de la AAP m-au motivat să-mi continui

studiile la un nivel mai avansat, la doctoratură. Mi-aș fi dorit să continui la doctoratură tema tezei de master însă am găsit dintre temele propuse la doctoratura de la Academie una și mai interesantă - reforma APL care, la moment, este cea mai discutată și de care, în mare măsură, depinde viitorul țării. Având o țară frumoasă, cu populație preponderent în mediul rural, dorind să creăm servicii publice cât mai bune și cât mai aproape de cetățeni, trebuie să dezvoltăm APL, prin largirea atribuțiilor, decentralizarea financiară, dezvoltarea bazei fiscale, a investițiilor etc. Astfel, tema dată mi s-a părut foarte interesantă și, totodată, este o provocare pentru mine, ca fiind un domeniu nou de cercetare, pentru care doresc să propun soluții de eficientizare a APL, dar și dat fiind faptul că, la moment, activez în APL, va fi foarte interesant pentru mine personal.

- Cum vedeți în perspectivă cercetările științifice, în contextul studiilor de doctorat?

- Acum doresc, cel mai mult, să mă focusez pe cercetarea temei mele de la doctoratură și elaborarea unei teze de calitate, cu soluții concrete pentru rezolvarea problemelor din cadrul APL. Posibil, după finalizarea doctoraturii să continui cercetările, timpul va arăta, oricum lumea științei îți oferă oportunități și provocări, pentru care trebuie să fii pregătit, necunoscutul fiind, totdeauna, unul ademenitor.

Ion AXENTI

O istorie a Academiei în file de ziar

Spicuiuri din ziarul „Funcționarul Public”

2009

Iunie. A fost publicată hotărârea Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare din 21 mai 2009 privind acreditarea AAP la profilul de cercetare „Suport științific și metodologic în edificarea statului de drept și modernizarea administrației publice”.

12 iunie. În ședința Consiliului Științific Specializat din cadrul Institutului de Istorie, Stat și Drept al AȘM, Oleg Balan, doctor în drept, conferențiar universitar, șef Direcție administrare publică a AAP, a susținut teza de doctor habilitat în drept la tema „Protecția internațională a drepturilor omului în conflictele armate”.

Pe parcursul anului 2009, AAP, în comun cu Direcția politică de cadre a Cancelariei de Stat, a organizat 18 seminare de instruire pentru 452 de funcționari din cadrul autorităților administrației publice centrale și locale.

2010

Martie. A fost fondată „Asociația absolvenților Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova”.

Mai. Președintele interimar al Republicii Moldova, Mihai Ghimpu, președinte al Parlamentului, l-a prezentat colectivului Academiei pe Vasile Marina, noul rector al instituției, numit în această funcție prin decret prezidențial la 3 mai 2010.

18 mai. Prin hotărârea Senatului Academiei, dlui Mihail Platon, doctor habilitat în științe economice, profesor universitar, membru-corespondent al Academiei de Științe Pedagogice și Sociale din Moscova, cavaler al Ordinului Republicii, primul rector al Academiei de Administrare Publică, i s-a conferit titlul onorific „Doctor Honoris Causa”.

3 iunie. A fost publicat decretul Președintelui interimar al Republicii Moldova, Mihai Ghimpu, prin care Oleg Balan a fost numit, de la data de 7 iunie 2010, vicerector al Academiei de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Liubov Nemcinova (SIDO-SRM), coordonator al proiectului pentru Moldova.

17 noiembrie. Ambasadorul României, Marius Lazurcă, a avut o întâlnire cu profesorii, colaboratorii, masteranzii și audienții Academiei.

Ancheta anului jubiliar

pentru absolvenții Academiei de toate promoțiile

1. Ce au însemnat pentru Dumneavoastră studiile la Academie?
2. Cum V-au ajutat cunoștințele acumulate la Academie în cariera D-voastră profesională?
3. Cum vedeți rolul de mai departe al Academiei în restructurarea, dezvoltarea și consolidarea administrației publice din republică?
4. Ce ați dori Academiei cu ocazia aniversării a 25 de ani de la fondarea sa?

Ala MÎNDÎCANU,
doctor în științe
economice, expert în
comunicare,
Gestionar al Consiliului
Național al Diasporei
din Canada

sori europeni cu experiență din domenii precum administrația publică locală, managementul întreprinderii etc. Sunt mândră că am fost o studentă bună, am terminat studiile cu media 9,8 și nu am făcut uz de statutul meu de deputat. Nu am lipsit de la ore și am susținut toate examenele onest, alături de ceilalți colegi ai mei. Și acum, fiind departe de Patrie, urmăresc evenimentele și evoluția Academiei de Administrare Publică, instituție care păstrează aceeași cotă înaltă a calității studiilor și cercetărilor în domeniul științelor administrative autohtone.

1. Eu am decis să-mi continui studiile la Academia de Administrare Publică în 1994, specialitatea Relații internaționale, după ce am devenit deputat în Parlamentul Republicii Moldova și am constatat că am nevoie de cunoștințe suplimentare în diverse domenii.

Cei trei ani de studii la Academie mi-au oferit un frumos prilej de ridicare a calificării de deputat, de aprofundare a cunoștințelor în domeniul economic, diplomatic, administrativ etc.

Studiile de la Academia de Administrare Publică mi-au oferit oportunități deosebite. Pe atunci, Republica Moldova făcea parte din programul TACIS al Uniunii Europene, prin care la Academie au predat profesori universitari și experți din România, Grecia, Franța și alte țări. Am avut fericita ocazie să ne predea profe-

2. Bineînțeles că am folosit cunoștințele căpătate la Academie în activitățile mele din Parlament, dar și după ce am părăsit activitatea politică.

În 1995, când îmi făceam studiile la Academie, am participat la Congresul IV Mondial al Femeilor, la Beijing, China. Din delegația noastră făcea parte și dna Nadejda Șişcan, profesor universitar la Academia de Studii Economice a Moldovei (ASEM). Dumneaei m-a îndemnat și m-a încurajat să-mi continui studiile postuniversitare la această instituție. Având studiile de masterat, făcute la Academia de Administrare Publică, am profitat de această oportunitate și am aplicat la ASEM, la doctoratură, și în 2000 am susținut teza de doctor cu tema „Probleme manageriale ale participării

(Continuare în pag. 7)

(Sfârșit. Început în pag. 6)

femeilor la toate nivelurile de luare a deciziilor", la specialitatea Economia și managementul în ramură și domeniul de activitate. Astfel, studiile de master de la Academia de Administrare Publică mi-au permis să susțin teza de doctor, iar mai târziu să ocup postul de decan al Facultății de jurnalism și comunicare publică a Universității Libere internaționale din Moldova.

Școala de la Academia de Administrare Publică mi-a prins bine și în calitatea mea de membră a Comisiei pentru privatizare, economie și industrie, din care am făcut parte în primul meu mandat de deputat.

3. Administrația publică, de la nivel local la cel național, are nevoie de cadre calificate. La Montréal, Québec de exemplu, există o Școală de administrare publică, fondată în 1969, École nationale d'administration publique (ENAP), care are o reputație foarte bună. Mulți membri ai comunității noastre,

Ancheta anului jubiliar

pentru absolvenții Academiei de toate promoțiile

stabiliți în Canada, au trecut prin această școală. Acolo poți întâlni în aceeași facultate și tineri neexperimentați, și miniștri-adjuncți sau deputați, iar

țări, care sunt punctele tari și slabe ale gestionării treburilor publice, ce înseamnă descentralizare și independență în luarea deciziilor, cum se formează

toate domeniile, inclusiv în cel al administrației publice. Și aici rolul Academiei e Administrare Publică este unul semnificativ în baza experienței bogate și perfecționării continue a procesului de studii și de pregătire profesionistă a funcționarilor de stat.

profesorii care predau sunt persoane cu experiență de 15-20 de ani de muncă în domeniul administrării publice, comunicării, gestiunii întreprinderilor.

Fără o idee clară cum funcționează sistemul administrației la diferite niveluri, de la cel local la cel național, în diferite

bugetele și care sunt limitele și pericolele gestionării administrative, nu poți avea succes în guvernare, oricâte declarații și promisiuni ai face.

O școală bună în acest domeniu depinde de voința politică și de determinarea statului de a promova reforme reale în

4. La cei 25 de ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică, când sunt încununate realizările frumoase ale sale, doresc ca aceste realizări să fie multiplicare și să asigure pregătirea noilor promoții de cadre înalt calificate pentru un serviciu public modern al țării.

Patrimoniul didactico-științific al Academiei

Expoziție de carte consacrată aniversării de 25 ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică

Activitățile culturale-științifice, consacrate aniversării de 25 ani de la fondarea Academiei de Administrare Publică, la Biblioteca Științifică au demarat cu vernisarea expoziției de carte cu genericul „Realizările didactico-științifice ale cercetătorilor Academiei”, editate pe parcursul unui sfert de veac.

Pornind de la premiza importanței patrimoniului documentar creat de către cadrele didactico-științifice ale Academiei, expoziția de carte are ca scop valorificarea și promovarea publicațiilor editate sub egida AAP. Prin

această expoziție se fac vizibile rezultatele cercetărilor științifice pe parcursul a 25 de ani și, în același timp, este reliefat impactul primordial al bibliotecii care si-a asumat răspunderea pentru stocarea,

conservarea și valorificarea colecției instituționale a Academiei.

Expoziția de carte oferă acces la colecția unicat de documente care s-a constituit pe parcursul a 25 de ani de cercetări

științifice și bune practici în domeniul teoriei și practicii administrării publice, inserând circa 150 titluri de publicații instituționale (reviste, culegeri, buletine etc.), publicații de autor cu antetul AAP (editate sub egida AAP, recomandate spre editare de către Senat), scoase de sub tipar atât de către Secția activitate editorială a Academiei, cât și alte instituții editoriale.

Rodica SOBIESKI-CAMERZAN,
director, Biblioteca Științifică AAP

(Sfârșit. Început în pag. 4)

O contribuție esențială la desfășurarea activităților științifice în cadrul Academiei au adus Biblioteca Științifică și Secția activitate editorială, prin publicațiile instituției – revista „Administrarea Publică” și ziarul „Funcționarul Public”.

Școala Doctorală. O componentă a activității științifice în cadrul Academiei de Administrare Publică o constituie organizarea pregătirii cadrelor științifice de înaltă calificare prin studii de doctorat. Școala Doctorală în Științe Administrative desfășoară studii de doctorat la 2 specialități:

- 563.01. Teoria, metodologia administrației publice.

- 563.02. Organizarea și

Cercetarea științifică – baza performanței academice

dirijarea în instituțiile administrației publice; servicii publice.

Doctoranzii își desfășoară activitatea de cercetare sub îndrumarea a 12 conducători de doctorat,

numărul total al doctoranzilor constituie, în prezent, 25 de persoane.

În baza rezultatelor, înregistrate pe parcursul anului 2017, au fost trase obiectivele și activitățile

de perspectivă de dezvoltare a cercetărilor științifice în cadrul Academiei de Administrare Publică la nivelul standardelor europene și internaționale.

Managementul și elaborarea programelor/proiectelor

Academia de Administrare Publică, în colaborare cu Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), organizează, în semestrul I al anului 2018, cursuri de dezvoltare profesională pentru personalul din cadrul autorităților administrației publice locale de nivelul I și nivelul II.

Primul curs „Managementul și elaborarea programelor/proiectelor” s-a desfășurat în perioada 12-16 martie curent, fiind destinat personalului cu funcții de conducere/ execuție din cadrul auto-

rităților administrației publice locale de nivelul I și II cu scopul de a fi calificați complementar în acest domeniu.

Obiectivul cursului l-a constituit sporirea competențelor teoretice și practice ale participanților la curs necesare pentru a planifica și gestiona eficient programele și proiectele de asistență externă implementate la nivelul administrației publice locale.

Cursul a fost structurat conform cerințelor privind formarea profesională

care impune o tehnică de învățare bazată pe îmbinarea în mod util a celor două părți componente (partea teoretică și partea practică). Cursul s-a desfășurat interactiv, participanții fiind implicați în discuții și diverse activități practice axate pe competențele cheie precum: deosebirile dintre proiecte și programe, structura și tipurile de proiecte, cadrul logic al proiectelor, dezvoltarea cunoștințelor în implementarea proiectelor din fonduri europene și/sau fonduri bugetare etc.

Programa cursului a

fost realizată de cadrele didactice ale Academiei – formatori certificați în cadrul training-urilor locale și a celor desfășurate peste hotarele țării – care vor contribui la modelarea abilităților de aplicare în practică de către participanți a noilor cunoștințe în domeniul managementului și elaborării programelor/proiectelor.

Aliona GÎȚU,
metodistă,
Departamentul
dezvoltare
profesională

Un studiu important în domeniul drepturilor omului

A apărut de sub tipar cartea „Mecanisme de protecție a drepturilor omului” cu materialele mesei rotunde cu participare internațională, consacrată Zilei internaționale a drepturilor omului.

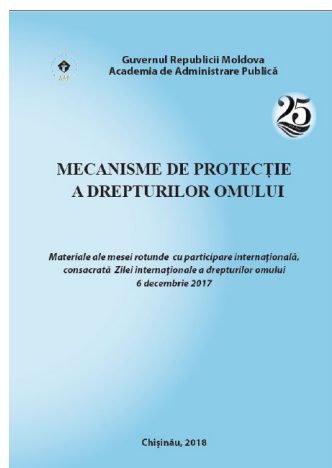
Acest eveniment anual tradițional, organizat de Catedra științe juridice a Academiei de Administrare Publică, a avut loc la 6 decembrie 2017, fiind dedicat împlinirii, la 21 mai 2018, a unui sfert de veac de la fondarea instituției.

Din componența comitetului organizatoric al mesei rotunde în frunte cu Oleg BALAN, rector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat în drept, profesor universitar, au făcut parte Andrei GROZA, prim-prorector al Academiei, doctor în istorie, conferențiar universitar, Silvia GORIUC, doctor în drept, conferențiar universitar, șef Catedră științe juridice a Academiei, Anatolie BANTUȘ, doctor în drept, profesor universitar la aceeași catedră, alți cercetători consacrați.

Volumul conține 50 de articole științifice semnate de 60 de autori din Republica Moldova, precum și din România, Federația Rusă și alte state.

În carte sunt analizate diverse aspecte ale implementării mecanismelor de protecție a drepturilor omului în Republica Moldova cu referire la practica europeană și internațională în domeniu.

Autorul articolului „Limitele suveranității în contextul garantării drepturilor omului” Gheorghe COSTACHI, doctor habilitat în drept, profesor universitar, cercetător științific principal la Institutul de Cercetări Juridice

și Politice al Academiei de Științe a Moldovei, abordează conceptul și fenomenul de suveranitate în vederea elucidării esenței sale și particularităților formelor de manifestare în funcție de titularul acesteia, acordând o atenție deosebită evoluției teoriei suveranității și problemei limitării acesteia în contextul garantării drepturilor omului. În literatura de specialitate acest aspect a fost puțin studiat până acum.

În articolul „Unele precizări privind problematica apariției și evoluției drepturilor și libertăților omului”, semnat de Anatolie Bantuș, se afirmă: conceptul drepturilor omului, așa cum a fost elaborat pe plan internațional, servește ca important suport pentru fundamentarea ideii existenței drepturilor și libertăților cetățenești.

Într-un alt material amplu - „Asigurarea dreptului salariaților la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale în perioada activității de muncă”, semnat de Nicolae ROMANDAȘ, doctor în drept, profesor universitar la Academia de Administrare Publică, se procedează la o caracterizare amplă a materiei în domeniul respectiv, care presupune interzicerea oricărei forme de discri-

minare, asigurarea egalității de tratament, interzicerea hărțuirii morale (sau psihologice), interzicerea hărțuirii sexuale, posibilitatea salariatului de a solicita și a obține recuperarea daunelor morale pentru afectarea drepturilor sale nepatrimoniale.

Prezintă interes și alte articole de actualitate - „Reglementarea migrației forței de muncă la nivel național”, autoare Ala LUCA, doctor în drept, lector universitar, Universitatea de Stat din Moldova, „Corupția - amenințarea nerecunoscută pentru securitatea internațională” de Tatiana BUSUNCIAN, doctor în științe politice, lector universitar, Universitatea de Stat din Moldova, director, Centrul Pro Marshall din Republica Moldova, „Fraudarea intereselor financiare ale Uniunii Europene în cadrul proiectelor finanțate de către Uniunea Europeană în Republica Moldova: repere evolutive de ordin legal” de Ludmila GUȘTIUC, master în drept, doctorandă, cercetător științific la Centrul Cercetări Strategice al Institutului de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei, „Abordări conceptuale privind protecția drepturilor omului pe internet” de Alexandru ȚARINĂ, doctorand, Academia de Științe a Moldovei, „Mecanisme de aplicare a dreptului internațional al drepturilor omului” de Diana-Mihaela MALINCHE, doctorandă, Academia de Științe a Moldovei (România), „Evoluția accesului la informație în România, de Oleg CHIRIL, doctorand, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova, „Activități ale administrației publice locale din România și Republica Moldova privind

organizarea prevenirii corupției, de Sulaiman MAHMOUD, doctorand, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, și altele.

Pe lângă autorii consacrați, lucrarea conține și o serie de articole ale tinerilor cercetători, precum Dina FOMIN, masterandă, Academia de Administrare Publică, Aliona COZONAC, doctorandă, Academia de Științe a Moldovei, Viorica MOCREAC, doctorandă, Academia de Administrare Publică, Natalia ȚURCANU, masterandă, Universitatea de Stat din Moldova, Svetlana TIZU, doctorandă, Universitatea de Studii Europene din Moldova, Gioni POPA-GAVRILOVICI, doctorand, Academia de Științe a Moldovei, asistent judecător, Tribunalul Bacău (România), Cătălin FĂGHIAN, doctorand, Academia de Științe a Moldovei, asistent judecător, Tribunalul Bacău (România), Andrei TUZLA, masterand, Academia de Administrare Publică și alții.

Potrivit Silviei GORIUC, doctor în drept, conferențiar universitar, șef Catedră științe juridice a Academiei de Administrare Publică, actuala ediție a mesei rotunde se evidențiază prin actualitatea subiectelor abordate, raportate la necesitățile cercetărilor științifice în domeniu. Spre deosebire de anii precedenți, la masa rotundă au venit cu investigații notorii mulți cercetători tineri - masteranzi, doctoranzi atât de la Academia de Administrare Publică, cât și de la alte instituții de învățământ superior, autorii fiind și din străinătate.

Proiecte moldo-franceze de cooperare descentralizată

Ambasada Franței, alături de partenerii săi, a lansat în 2017 un concurs vizând susținerea proiectelor de dezvoltare locală care se înscriu într-un amplu program de cooperare descentralizată internațională. Programul prevede asocierea autorităților locale din Franța și Republica Moldova și a partenerilor acestora (societatea civilă, ONG, universitate, liceu, altele) cu scopul de a desfășura proiecte comune pe teritoriile lor. Concursul continuă și în 2018.

La această temă am realizat un interviu cu doamnele Martine Zejgman, Atașat pentru cooperare la Ambasada Franței în Republica Moldova, și Roxana Turcanu-Tolomey, Responsabil AUF pentru Republica Moldova și Ucraina.

CORESPONDENTUL: Ce prezintă acest concurs?

Răspuns: Am dorit să lansăm proiecte concrete. Este un concurs pentru susținerea proiectelor mici care să contribuie la dezvoltarea locală și la cooperarea descentralizată dintre Franța și Moldova.

În luna august 2017, Ambasada Franței, în parteneriat cu Agenția Universitară a Francofoniei, Congresul Autorităților Locale din Republica Moldova, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Academia de Administrare Publică din Moldova, au lansat un concurs vizând susținerea proiectelor de dezvoltare locală, care se înscriu într-un proiect de cooperare descentralizată internațională, urmărind asocierea autorităților locale din Franța și Republica Moldova și a partenerilor acestora (societatea civilă, ONG, universitate, liceu, asociație a diasporei, cluster și actor economic, microîntreprinzător etc.) cu scopul de a desfășura proiecte comune pe teritoriile lor. Ambasada Moldovei în Franța și Ministerul francez al Afacerilor Externe susțin, de asemenea, acest concurs.

Bilanțul activităților anterioare a arătat necesitatea de a structura mai bine activitățile franco-moldovenești în cooperare descentralizată și să nu ne oprim la activități umanitare. Concursul urmărește trei obiective:

- de a provoca autoritățile locale și ac-

torii societății civile din Franța și Republica Moldova să caute noi proiecte de cooperare;

- de a consolida proiectele existente prin implementarea unui mecanism care ar include mai mulți actori în ceea ce privește guvernanta și cofinanțarea;

- de a ameliora impactul proiectelor existente în cele două țări.

COR.: Au fost deja selectate localitățile rurale, proiectele cărora au fost admise în cadrul acestui concurs? Care sunt aceste localități și în ce domenii au fost elaborate proiectele?

Răspuns: Numărul mare și calitatea proiectelor prezentate până acum au confirmat impactul concursului. Proiectele selectate au întrunit colaborări dintre numeroși actori din teritorii din Franța și Republica Moldova. Trebuie de remarcat și faptul că, deși nu au fost selectate în cadrul acestui apel pentru că nu răspundeau criteriilor, unele proiecte au fost totuși lansate, cum ar fi cele din Cazangic, raionul

Leova, și Colonița, mun. Chișinău, care vizează gestiunea deșeurilor.

Mai multe proiecte au fost lansate pe tema turismului rural:

Parteneri: Consiliul departamental din Vendée – Soroca (orașul și raionul) – Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din Moldova – Universitatea Pedagogică „Ion Creangă” din Chișinău.

Proiectul vizează desfășurarea unor activități în jurul siturilor culturale și istorice, elaborarea unei broșuri de informare despre Cetea Sorocii și gestionarea patrimoniului cultural în

practici, de stagieri, colaborări între agenții economice.

Parteneri: Lavardens (Gers) – Port sur Saône (Haute Saône) – raionul Sângerei – Incubatorul de afaceri de la Sângerei – Asociația primarilor din raionul Sângerei – Universitatea „Alec Russo” din Bălți.

Proiectul vizează dezvoltarea rurală și punerea în valoare a turismului rural prin crearea unei rețele de colectivități prin Internet, prin implicarea Universității în dezvoltarea locală și colaborarea cu Incubatorul de Afaceri.

La tema guvernantei teritoriale, a fost aprobat pentru finanțare proiectul depus de Pays de Redon (32 de primării și intercomunalități) în colaborare cu primăriile din Baurci-Moldoveni, raionul Cahul, Ustia, raionul Dubăsari, și Valea Mare, raionul Ungheni.

Reprezentanții primăriilor din Republica Moldova vor participa la un stagiul de formare în cadrul instituțiilor din Bretagne (Franța), având ca scop studierea și învățarea unor modalități de gestiune, care sunt deja utilizate de comunele din Pays du Redon. Acest stagiul va avea, de asemenea, ca obiectiv identificarea unor noi idei de cooperare descentralizată între autoritățile publice din Franța și Republica Moldova.

**Interviu realizat de
Ion AXENTI**

Managementul timpului

Începând cu primul număr din anul 2018 al ziarului „Funcționarul Public”, inserăm extrase tematice din Ghidul practic „Instrumente de bună guvernare la nivel local”, care reprezintă factorul prim al eficientizării administrației publice locale. Tema materialului din acest număr de ziar este managementul timpului.

Fiecare zi are 24 de ore, dar pentru foarte mulți acest timp este prea scurt. Timpul este cea mai utilă resursă pe care o avem la dispoziție, dacă este utilizată cum trebuie. Timpul trece fără oprire și tot ce putem face este să încercăm să-l folosim cât mai rațional. Managementul corect al timpului are o importanță foarte mare și în viața privată, și în activitatea profesională. Managementul timpului înseamnă utilizarea lui eficientă, pentru a îndeplini toate sarcinile propuse.

Managementul timpului reprezintă însumarea unor abilități, tehnici și instrumente utilizate pentru a gestiona timpul în vederea îndeplinirii unor sarcini specifice, a unor proiecte sau obiective. Aceasta cuprinde o gamă largă de activități, care, la rândul lor, includ: planificare, alocare, stabilire a obiectivelor, delegare, analiză a timpului petrecut, monitorizare, organizare, planificare și prioritizare. Un sistem de management al timpului este organizat printr-o combinație de procese, instrumente și tehnici.

Ne vom referi în continuare la managementul timpului ce ține de organizarea și desfășurarea ședințelor în baza Ghidului practic „Instrumente de bună guvernare la nivel local”.

Ședințele

Ședințele sunt foarte importante în activitatea autorităților publice locale, întrucât oamenii pot discuta, pot face schimb de informație și pot lua decizii. Dar ședințele, adesea, iau mai mult timp decât este necesar, generând, astfel, risipă de timp. Acest lucru se produce atunci când ședințele:

- sunt prea frecvente și inadecvat pregătite;
- au o durată prea mare și, în multe cazuri, se produc intervenții lipsite de semnificație;
- nu decurg conform ordinii de zi sau nu conduc la soluționarea tuturor problemelor vizate;
- nu se desfășoară în locuri adecvate, determinând deplasări nejustificate ale participanților sau deranjându-i prin lipsa unor condiții de mediu (temperatură, zgomot, vizibilitate etc.).

Persoanele care organizează ședințele au responsabilitatea de a asigura condiția ca timpul fiecăruia să fie cheltuit în mod chibzuit. Există mai multe modalități de a face ca fiecare ședință să fie productivă și eficientă din punctul de vedere al timpului.

1. Stabiliți scopuri clare pentru ședință.

Întrebați-vă pe Dvs. înșivă: „Cărui scop va servi această ședință? Se va lua o decizie, se va analiza și se va rezolva o problemă, se vor livra informații noi, se vor colecta date despre starea unui anume proiect?” Clarificați aceste lucruri și scrieți scopul ședinței într-o scurtă frază-declarație, pe care s-o expuneți într-un loc unde să poată fi văzută de toți participanții.

2. Anunțați participanții despre agenda/ordinea de zi a ședinței (în formă scrisă).

Fiecare ședință, oricât de scurtă ar fi, trebuie să aibă o agendă stabilită. Această agendă/ordine de zi trebuie să fie adusă la cunoștință din timp celor care vor participa la ședință, pentru ca aceștia să se poată pregăti. Începeți ședința prin anunțarea agendei și apoi treceți la subiectul principal.

3. Limitați numărul celor prezenți.

Invitați la ședință doar pe acei care trebuie să fie acolo.

4. Dacă agenda este scurtă, participanții pot sta în picioare.

Această tactică oferă două beneficii:

- oamenii sunt mai vioi atunci când stau în picioare, decât atunci când șed, și sunt mai atenți la detalii, pentru a nu scăpa din vedere punctele importante;
- nimeni nu vrea să prelungească ședința, deci agenda poate fi îndeplinită mai rapid și mai eficient.

5. Întreprindeți în mod regulat măsuri de verificare a consensului.

Oamenii își exprimă uneori viziunile mai mult în aer decât să ajungă la un acord sau să adauge ceva nou. Preveniți aceasta prin efectuarea periodică a votării neoficiale, pentru a ajunge la consens. Dacă există un acord general asupra unui curs de acțiune, el poate fi supus votului pentru a nu pierde timpul în dezbateri inutile.

6. Încurajați participarea deplină.

Exercitați o influență pozitivă asupra atitudinilor și așteptărilor celor prezenți prin următoarele:

- obligați fiecare participant să se pregătească pentru ședință. Ați putea, de exemplu, anunța anticipat că fiecare persoană va trebui să facă o prezentare de cinci minute despre

problema cea mai mare cu care s-a confruntat de la ședința precedentă;

- selectați vorbitorii la întâmplare;

- faceți astfel ca fiecare dintre cei prezenți să simtă că implicarea lui este prețuită și că în ședință poate fi obținută o informație importantă.

7. Asigurați-vă ca fiecare să fie concentrat asupra scopului discuției.

8. Preveniți discuțiile unu la unu.

Dacă doi participanți încep să discute în contradictoriu o problemă, excluzând restul participanților, programați imediat chestiunea dată pentru o ședință separată între cei doi protagoniști. Apoi atrageți-le atenția cu fermitate la scopul ședinței în desfășurare.

9. Încheiați ședința cu o chemare la acțiune.

Încurajați-i pe cei prezenți să întreprindă în urma ședinței acțiuni clare/concrete, dându-le de înțeles că intenționați să urmăriți îndeplinirea celor convenite la ședință. Mai târziu, țineți-vă promisiunea.

(Va urma)

Parteneriat muzeistic Soroca – Cimișlia

Este binecunoscută afirmația că fără a ne cunoaște istoria și trecutul nu ne putem asigura viitorul. Anume în acest context, la Soroca s-a revenit la frumoasa tradiție, a parteneriatului muzeistic, în scopul promovării valorilor spirituale și culturale ale neamului întru dăinuirea noastră în veac. Despre ce este vorba, ne relatează în continuare Nicolae Bulat, directorul Muzeului de Istorie și Etnografie din Soroca.

La Muzeul de Istorie și Etnografie din Soroca s-a încetățenit o frumoasă tradiție - de a lucra în parteneriat cu alte muzee. Încă în anii "80 ai secolului trecut, la muzeul din Soroca erau organizate periodic expoziții ale Muzeului Național de Artă care, ani de-a rândul, i-a bucurat pe soroceni cu expoziții de artă de valoare națională inestimabilă.

Și noi am hotărât să revenim la vechea tradiție. În 2017, grație dlui Tudor Zbârnea, directorul Muzeului Național de Artă, cu susținerea Ministerului Culturii, Tineretului și Sportului, în pragul sărbătorilor de Paște, la muzeul nostru a fost inaugurată expoziția de icoane vechi cu genericul „Lumină din Lumină”.

Experiența din trecut, dorința de diversitate și promovare a patrimoniului muzeului din Soroca ne-au determinat să stabilim, cu susținerea Consiliului raional Soroca, un nou parteneriat - cu colegii din Cimișlia. Ideea a venit la prima întâlnire cu tizul meu de familie, Alexandru Bulat, fondatorul Muzeului de Istorie, Etnografie și Artă din Cimișlia, la un Târg al Covoarelor.

Colaborarea a fost oficializată la 11 august 2017, când la muzeul din Soroca a avut loc vernisajul expoziției personale de artă a dlui Alexandru Bulat, zi în care a fost semnat un

În imagine (de la stânga la dreapta): Alexandru Bulat, Nicolae Bulat și Tudor Crețu la vernisajul expoziției de la Soroca.

Acord de parteneriat dintre muzeele noastre.

Care este scopul acestei colaborări? Muzeele noastre au în posesie un patrimoniu istorico-cultural de mare valoare națională, în mare parte, depozitat în fondurile muzeelor, mii de exponate, care, într-un fel sau altul, trebuie să ajungă la cetățeanul nostru. Promovarea patrimoniului muzeistic este una dintre sarcinile noastre de bază. Astfel, în noiembrie 2017, muzeul din Soroca a prezentat publicului din Cimișlia expoziția de artă a plasticianului sorocean, Isaac Bilenchi (1889-1950). La vernisajul expoziției au participat reprezentanții autorităților publice locale din Cimișlia și Soroca, care au fost mereu alături de noi, la acest început de parteneriat. Prin aceasta, s-a încheiat și o relație de colaborare dintre cele două raioane care, sperăm,

să se fructifice și prin alte activități culturale.

La începutul anului 2018, la muzeul din Soroca l-am avut ca oaspete pe pictorul din Cimișlia, Tudor Crețu, cu o expoziție de pictură și sculptură, ce i-a bucurat mult pe vizitatorii noștri.

Surpriza noastră cea mai mare va fi în toamnă, când vom merge la Cimișlia cu o expoziție deosebită: „Album de modele de broderii (cusături) și

țesături de covoare populare din Bucovina și Basarabia de Nord, culese în perioada anilor 1930-1938”. Albumul a fost alcătuit de eleva Școlii Normale de Fete din Cernăuți, Elena Pelaghia Leancă din satul Dărcăuți, jud. Soroca. După absolvirea Școlii Normale, a lucrat la Sevrova, jud. Soroca, unde s-a căsătorit cu Gheorghe V. Leancă, directorul școlii din sat. În 1940, s-au refugiat în Țară. Au locuit în comuna Bod din județul Brașov. Elena Pelaghia Leancă a trăit 100 de ani și a fost o foarte bună profesoară.

Această familie de profesori, născuți în județul Soroca, au știut să trăiască nu doar pentru cele materiale, au știut să promoveze, în primul rând, valorile spirituale și culturale ale neamului, să facă lumea ceva mai frumoasă.

Aceasta ne-o dorim și noi, colectivele celor două muzee din provincie.

Rectoratul, comitetul sindical, corpul profesoral-didactic și angajații Academiei de Administrare Publică exprimă sincere și profunde condoleanțe dlui Vlad CANTÎR, președintele Federației Sindicatelor Angajaților din Serviciile Publice din Republica Moldova, membru al Senatului Academiei, în legătură cu decesul tatălui său,

Pavel CANTÎR.

Dumnezeu să-l odihnească în pace cu dreptii.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef Secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Sergiu VLADÎCA - redactor

Marina PASTUH - redactor - designer

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 19.03.2018

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

